

VECKOMATTE ÅR 1-2

MED 10 MOMENT

AV ULF ESKILSSON

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Inledning	2
Utdrag ur kursplanen om matematik Lgr-11	3
Grundläggande struktur för Veckomatte år 1-2	4
Översikt	5
Tips för de tio momenten och koppling till Lgr11	6
Loggbok för pedagogen 1	7
Loggbok för pedagogen 2	8
Facit	9-14
20 A-sidor	10-34
20 B-sidor	35-54
20 C-sidor	55-74

INLEDNING

Jag har tidigare gjort veckomatte för år 3-5. Jag har då testat materialet i min klass och snabbt fått respons i arbetet med att göra lagom stora utmaningar med en viss stegring.

När förlaget berättade att de på mässor fick frågor om veckomatte för de yngre barnen, var jag först tveksam. Nu när jag är färdig med pärmen är jag tacksam att jag antog utmaningen, för jag har lärt mig mycket nytt av kunniga lärare och elever. Tack för hjälpen! Ett extra tack till min nioåriga dotter Nora som har varit positivt kritisk och kunnig på när och hur man lär sig olika saker i skolan.

Veckomatte år 1-2 skiljer sig åt från de övriga pärmarna på några sätt, eftersom elevernas läsförmåga varierar i denna ålder och talområdet skiftar. Jag har valt ut tio moment som är relevanta och jag har gjort sidor med namn efter talområdet som behandlas.

Det finns sedan tre olika varianter; A-B-C, som stegras och varieras. I veckomatte år 1-2 finns ett individuellt perspektiv - rätt sida till rätt elev. Som alltid litar jag på den kloke pedagogen som använder materialet till elevens och elevgruppens bästa.

Lycka till!

Författaren
Ulf Eskilsson

De tio momenten i "Veckomatte år 1-2" är:

- Huvudräkning
- Tal
- Klockan
- Geometri
- Lika med
- Mönster
- Mäta
- Ord
- Räknesätt
- Pengar

UTDRAG UR KURSPLANEN OM MATEMATIK LGR11

Matematik

Syfte

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- ♦ formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier och metoder,
- ♦ använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- ♦ välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- ♦ föra och följa matematiska resonemang, och
- ♦ använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

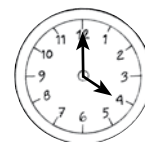
Huvudräkning

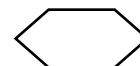
Tal

Klockan

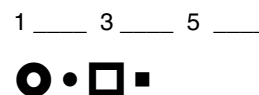
Geometri

Lika med

Mönster

Mäta

Ord

Räknesätt

Pengar

Kursplanerna är mycket tydliga vad det gäller det centrala innehållet för årskurs 1-3.

Med hjälp av de 10 momenten i Veckomatte åk 1-2 tränar eleven kontinuerligt på viktiga moment från det centrala innehållet för årskurs 1-3 i Lgr11.

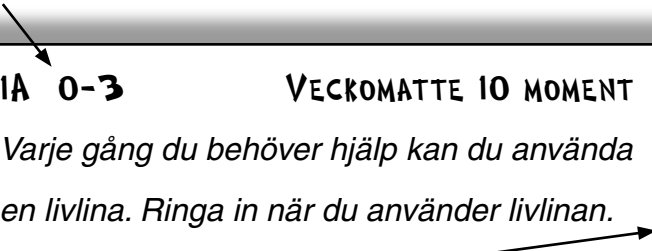
GRUNDLÄGGANDE STRUKTUR I VECKOMATTE ÅR 1-2

Principen för Veckomatte är att elever ska få möta relevanta matematiska begrepp ofta. Erfarenheter säger att många använder materialet varje vecka som ett moment under en viss lektion. Några använder det som en läxa där föräldrarna får vara livlinor. Läxan redovisas sedan i form av ett samtal där eleverna får presentera sina lösningar. Andra pedagoger använder materialet i återkommande perioder eller som en extra utmaning för vissa elever.

Veckomatte år 1-2 består av 60 kopieringsunderlag som vill underlätta individuellt och självständigt arbete med matematik i klassrummet eller som läxa. Materialet vill också stimulera till matematiska samtal där elever stöttar varandra med hjälp av de livlinor till kamrat och pedagog som finns längst upp på varje sida. Om alla arbetar individuellt efter sina individuella behov och förutsättningar, finns ett stort behov av ett gemensamt samtal, eftersom alla arbetar med samma moment men en del på olika sidor. Första gången behövs en introduktion av de tio återkommande relevanta momenten. När elever som testat materialet har arbetat med sidorna, har de snabbt upptäckt mönstret och upprepningen mellan sidorna. Eftersom läsförmågan inte ska hindra den matematiska utvecklingen, är det lite text på sidorna och de påminner mycket om varandra.

Tanken är inte att eleverna gör alla sidor utan man anpassar till individen eller till olika grupper. För att underlätta detta finns en översikt på sidan 5. Kopieringsunderlagen är uppdelade i tre grupper med en viss stegring. A är den lättaste och C är den svåraste. Sidorna är döpta efter det talområde som används på sidan. Ibland är sidorna döpta efter ett tal, och då är det talet maxtalet och ofta förekommande på sidan. I varje grupp A-C är de fyra sista sidorna (16-20) extra utmaningar, t.ex. med miniräknare eller tiotal. Det finns också förslag på loggböcker på sidorna 7 och 8. Det går även bra att använda en klasslista för att anteckna vilka sidor respektive elev har använt.

Längst upp på varje sida finns sidans beteckning och det talområde eller maxtal som används.

IA 0-3	VECKOMATTE 10 MOMENT		
<i>Varje gång du behöver hjälp kan du använda</i>	Lärare	Lärare	Lärare
<i>en livlina. Ringa in när du använder livlinan.</i>	Kamrat	Kamrat	Kamrat

Livlinorna finns där för att eleverna på ett lekfullt sätt först ska anstränga sig, och sedan värdera hjälpbehovet. Eleven får tydligt markera sitt beslut och han/hon får också inflytande över hur han/hon ska gå vidare för att kunna lösa uppgiften. En annan fördel är att eleverna lär sig att förklara för andra. Det matematiska samtalet är i gång.

Matematik består av både teori och praktik. För att skapa utrymme för konkretiseringar, använder eleven baksidan av pappret. Det finns en tydlig hänvisning i form av en pil.

Eftersom sidorna påminner så mycket om varandra går rättningen snabbt och man hinner med fördel med det tillsammans med eleven. Snabb respons är viktig. Ett annat sätt är att samla in pappren, rätta och dela ut det nästa gång, samtidigt som nästa papper introduceras. I facit, s 9-14, finns svar på de flesta momenten för att underlätta snabb rättning. Eftersom sidorna ofta går rätt snabbt att göra, kan elever som har olika utmaningar visa sina papper för varandra. Kunskap sprids.

ÖVERSIKT A

Sidan 15-34

A Behandlar talområdet 0-10 med ökad stegring i både addition och subtraktion.

Klockan: heltimmar.

Geometri: fyrhörning, femhörning, sexhörning, trehörning, streck, mäta med linjal 0 -10 cm, Dra streck med linjal.

Enhet: cm, kr.

Ord: räkneorden, större, mindre.

1A 0-3 - Talområdet

2A 0-4

3A 0-5

4A 0-6

5A 0-7

6A 0-8

7A 0-9

8A 0-10

9A Talet 3 Talet är vanligt på sidan och maxtal

10A Talet 4

11A Talet 5

12A Talet 6

13A Talet 7

14A Talet 8

15A Talet 9

16A Talet 10

Extra utmaningar:

17A Dubbelt 1-5

18A Miniräknare 1

19A Miniräknare 2

20A 10-50

ÖVERSIKT B

Sidan 35-54

B Behandlar talområdet 0-30 med addition och subtraktion. Ej tiotalsovergångar.

Klockan: hel och halvtimmar.

Geometri: fyrhörning, femhörning, streck, rektangel, triangel, cirkel.

Enheter: cm, kg, år, kr.

Ord: större, mindre än, yngst, tyngst.

1B 0-10 - Talområdet

2B 0-12

3B 0-14

4B 0-16

5B 0-18

6B 0-20

7B 0-25

8B 0-30

9B Talet 17 Talet är vanlig på sidan och maxtal

10B Talet 19

11B Talet 21

12B Talet 23

13B Talet 25

14B Talet 27

15B Talet 29

16B Talet 30

Extra utmaningar:

17B 60 -100

18B Räkna med miniräknare 1

19B Räkna med miniräknare 2

20B Multiplikation

ÖVERSIKT C

Sidan 55-74

C Behandlar talområdet 0-30 med tiotalsovergångar. Addition och subtraktion.

Klockan: hel, halv och kvart.

Geometri: femhörning, streck rektangel, triangel, cirkel.

Enheter: l, kg, m, cm, kr.

Ord: tyngst, lättast, längst, kortast, dyrast, till höger om, till vänster om, under, över, framför, bredvid, på, ovanför.

1C 0-11 - Talområdet

2C 0-12

3C 0-14

4C 0-16

5C 0-18

6C 0-20

7C 0-25

8C 0-30

9C Talet 17 Talet är vanlig på sidan och maxtal

10C Talet 19

11C Talet 21

12C Talet 23

13C Talet 25

14C Talet 27

15C Talet 29

16C Talet 30

Extra utmaningar:

17C 60-100 Extra utmaning

18C Räkna med miniräknare 1

19C Räkna med miniräknare 2

20C Multiplikation

TIPS FÖR DE TIO MOMENTEN OCH KOPPLING TILL LGR11

Huvudräkning

Här möter eleverna addition eller subtraktion inom talområdet på sidan. Det finns alltid stora likheter mellan uppgifterna så att de hittar strategier för smart huvudräkning. Prata om strategier för att räkna snabbt och säkert.

Centralt innehåll: Centrala metoder för beräkningar med naturliga tal.

Tal

Konkretisering är alltid viktig. I detta moment ska eleven fylla i rätt antal figurer som motsvarar ett givet tal. På vissa sidor ska eleverna skriva givna tal i storleksordning.

Centralt innehåll: Naturliga tal och deras egenskaper.

Klockan

I elevens värld finns begreppet tid. För många elever är detta en relevant utmaning. Här får eleverna läsa av klockslag, rita visare och rita urtavlan med visare. Förklara vikten av att rita de båda visarna tydligt och noggrant.

Centralt innehåll: Jämförelser och uppskattningar av matematiska storheter. Mätning av tid.

Geometri

När det gäller former så ska eleven lära sig namn på olika former och kunna rita dem. I detta moment förekommer det ofta att eleven får rita på baksidan och det är mycket lämpligt att de har tillgång till en linjal.

Centralt innehåll: Grundläggande geometriska objekt.

Lika med

Detta moment är enkelt, på så sätt att det är samma uppgift som varierar. Likhetstecknet är så centralt i det matematiska språket att det ska vara säkert. Det är alltid lika mycket på båda sidor om tecknet.

Centralt innehåll: Matematiska likheter och likhetstecknets betydelse.

Mönster

Här får elever både fylla i talmönster och fortsätta påbörjade mönster. Påpeka vikten av noggrannhet.

Centralt innehåll: Hur enkla mönster i talföljder och enkla geometriska mönster kan konstrueras.

Mäta

Linjalen och tallinjen är redskap som eleven ska kunna utnyttja för att bedöma storlekar. Eleverna får också möta enheter som finns i deras verklighet. Observera att tallinjen inte alltid börjar på 0.

Centralt innehåll: Jämförelser och uppskattningar av matematiska storheter. Mätning av längd.

Ord

En utmaning eleverna möter i detta moment är att lista ut ett matematiskt ord där några bokstäver fattas. De får också besvara frågor med jämförande uttryck som större eller mindre än.

Centralt innehåll: Alla områden.

Räknesätt

Vilket räknesätt? $7 - 2 = 5$ Detta är ett vanligt exempel på detta moment.

Centralt innehåll: De fyra räknesättens egenskaper.

Pengar

Barn använder sig av pengar ibland. Här får de räkna med mynt och sedlar. Eleverna får ofta rita sedlar och mynt på baksidan. Detta sista moment kan vara lite klurigt och utmanande när de exempelvis ska komma på olika sätt att visa 20 kr.

Centralt innehåll: Naturliga tal och deras egenskaper samt hur talen kan delas upp och hur de kan användas för att ange antal och ordning. Hur positionssystemet kan användas för att beskriva naturliga tal.

17 A DUBBELT 1-5

VECKOMATTE - 10 MOMENT

Varje gång du behöver hjälp kan du använda en livlina. Ringa in när du använder livlinan.

Lärare
Kamrat

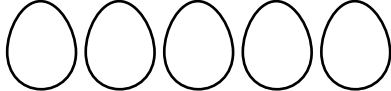

Lärare
Kamrat

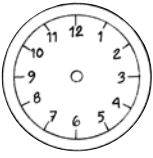
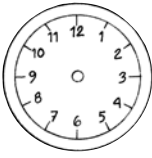
Lärare
Kamrat

Datum:

Namn:

Huvudräkning	$5 + 5 = \underline{\quad}$	$4 + 4 = \underline{\quad}$	$3 + 3 = \underline{\quad}$
	$2 + 2 = \underline{\quad}$	$1 + 1 = \underline{\quad}$	$0 + 0 = \underline{\quad}$

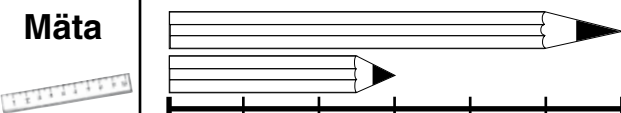
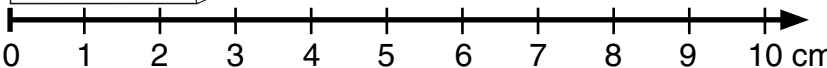
Tal	Rita dubbelt så många ägg på baksidan.		
------------	--	---	---

Klockan	Rita visare på klockorna.			
		Klockan 2	Klockan 4	Klockan 8

Geometri	Dra ett streck som är 10 cm. Rita på baksidan! Dra ett streck som är 20 cm. Rita på baksidan!	cm = centimeter	
-----------------	--	-----------------	---

Lika med 	$5 + 5 = \underline{\quad}$	$5 + \underline{\quad} = 10$	$\underline{\quad} + 5 = 10$
--	-----------------------------	------------------------------	------------------------------

Mönster	Fortsätt mönstret.	
----------------	--------------------	---

Mäta	Hur lång är pennan?		Pennan är <u> </u> cm.
			Pennan är <u> </u> cm.
		cm = centimeter	

Ord	Vilket ord blir det? d _ b b _ _
------------	----------------------------------

Räknesätt 	10 $5 = 5$	4 $4 = 8$	3 $3 = 6$
---	------------	-----------	-----------

Pengar kr = kronor	Rita 10 kr på tre olika sätt. Rita på baksidan!				
------------------------------	--	--	---	---	---

17 B SEXTIO TILL HUNDRA

VECKOMATTE - 10 MOMENT

Varje gång du behöver hjälp kan du använda en livlina. Ringa in när du använder livlinan.

Lärare
Kamrat

Lärare
Kamrat

Lärare
Kamrat

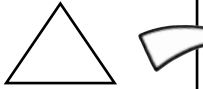
Datum:

Namn:

Huvudräkning	$30 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$	$50 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$	$40 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$
	$70 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$	$90 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$	$60 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

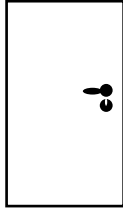
Tal	Skriv talen i storleksordning. Minst först. 60 80 100 70 90	<u> </u> <u> </u> <u> </u> <u> </u> <u> </u>
------------	--	---

Klockan	Rita visare på klockorna.			
		Klockan halv 5	Klockan halv 7	Klockan halv 9

Geometri	Dra tre raka streck så det blir en triangel, använd linjal. Rita på baksidan!	
-----------------	--	--

Lika med ≡	$60 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$	$60 + \underline{\hspace{2cm}} = 90$	$\underline{\hspace{2cm}} + 30 = 90$
----------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Mönster	Fortsätt mönstret. 100 90 80 70 <u> </u> <u> </u> <u> </u> 30 <u> </u> <u> </u>
----------------	---

Mäta 	Hur bred är dörren till ditt klassrum? <u>Dörren är cm bred.</u>	
--	--	---

Ord	Vilket ord blir det? i _ j _
------------	--------------------------------

Räknesätt + =	40 40 = 80	100 10 = 90	70 10 = 60
-------------------------	---------------	----------------	---------------

Pengar kr = kronor	Rita 40 kr på fyra olika sätt. Rita på baksidan!	
------------------------------	---	--

Varje gång du behöver hjälp kan du använda en livlina. Ringa in när du använder livlinan.

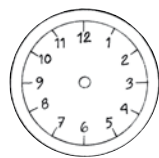
Lärare
Kamrat

Lärare
Kamrat

Lärare
Kamrat

Huvudräkning	$30 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$	$80 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$	$40 + 60 = \underline{\hspace{2cm}}$
	$70 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$	$90 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$	$60 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

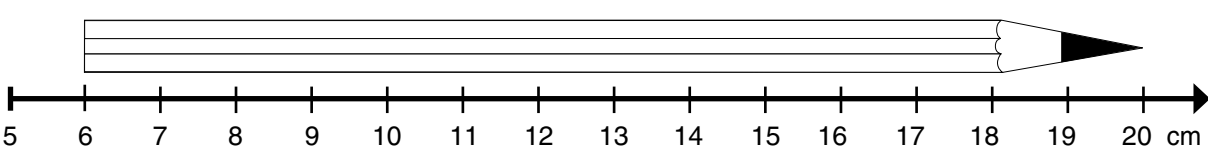
Tal	Skriv talen i storleksordning. Minst först. 60 80 40 100 90 <u> </u> <u> </u> <u> </u> <u> </u> <u> </u>
------------	--

Klockan	Rita visare på klockorna.		
		Klockan halv 5	Klockan kvart i 7

Geometri	Dra tre raka streck med linjal så det blir en triangel. Rita på baksidan!
-----------------	---

Lika med ≡	$60 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$	$60 + \underline{\hspace{2cm}} = 90$	$\underline{\hspace{2cm}} + 30 = 90$
----------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Mönster	Fortsätt mönstret. 100 90 80 70 <u> </u> <u> </u> <u> </u> 30 <u> </u> <u> </u> <u> </u>
----------------	---

Mäta 	Hur lång är pennan?
	

Ord	Vilket ord blir det? l i j <u> </u> <u> </u>
------------	--

Räknesätt + =	40 40 = 80	100 10 = 90	70 10 = 60
-------------------------	---------------	----------------	---------------

Pengar kr = kronor	Rita 40 kr på fyra olika sätt. Rita på baksidan!			

Datum:

Namn: